

Nr 757

Av herr Nelander m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 32, angående vissa anslag ur kyrkofonden m. m.

I propositionen nr 32 har ecklesiastikministern under punkten II behandlat frågan om en sociologisk undersökning om religionens betydelse som samhällsfaktor. Han erinrar bl. a. om 1956 års riksdags begäran om en allsidig och förutsättningslös utredning av frågan om den framtida gestaltningen av förhållandet mellan staten och kyrkan. I konstitutionsutskottets utlåtande (KU 17), som låg till grund för riksdagens beslut, framhölls bl. a. att kristen etik och kristen verksamhet i väsentlig mån bidragit till att forma dagens svenska samhälle, och utskottet ansåg det därför vara av vikt att religionens betydelse som samhällsfaktor klarlades.

Den med anledning av riksdagens begäran tillsatta 1958 års utredning kyrka—stat har som sitt första betänkande utgivit »Religionens betydelse som samhällsfaktor — möjligheter och metoder för en sociologisk undersökning» (SOU 1963: 26). Nämnda betänkande har varit utsänt på remiss. Så gott som alla remissinstanser har förordat att en dylik undersökning göres — även om en sådan inte skulle vara direkt nödvändig för utredningen kyrka—stat.

Departementschefen säger sig dela den av utredningen och flertalet remissinstanser uttalade uppfattningen att undersökningen skulle kunna ge ökad kunskap om det kristna inflytandet i dagens samhälle men anser att detta knappast motiverar att den bör ske inom ramen för ett utredningsarbete som syftar till att utgöra underlag för ett framtida ställningstagande till frågan om förhållandet mellan staten och kyrkan. Departementschefen ställer sig emellertid inte avvisande till att forskning kommer till stånd för att närmare belysa de förhållanden som avses med undersökningen.

Vi delar de synpunkter som kommit fram både i remissyttrandena och i departementets skrivning angående önskvärdheten av en dylik undersökning och vill erinra om att riksdagen vid frågans behandling 1956 tydligt framhöll önskvärdheten av en undersökning om religionens betydelse som samhällsfaktor.

Även om en sådan undersökning icke kan sägas betyda något för utredningen kyrka—stat i dess nuvarande stadium, kan den vid senare tidpunkt ha betydelse. I varje fall har en dylik undersökning stort värde för att tillföra debatten kring kyrka—stat-problemen nytt material av vetenskaplig halt.

Det är därför av vikt att riksdagen i samband med behandlingen av proposition nr 32 ger uttryck för sin tidigare angivna ståndpunkt om betydelsen av en dylik undersökning och sin förväntan att Kungl. Maj:t, så snart de personella förutsättningarna beträffande lämpliga forskare föreligger, föranstaltar om en dylik utredning — möjligen mera koncentrerad än vad uppläggningsen i SOU 1963: 26 anger.

Med anledning av vad ovan framhållits får vi sålunda hemställa,

att riksdagen i samband med behandlingen av proposition nr 32 i skrivelse till Kungl. Maj:t ger uttryck för en önskan om att en utredning om religionens betydelse som samhällsfaktor snarast må komma till stånd.

Stockholm den 12 mars 1965

Eric Nelander

Einar Rimmerfors

Yngve Hamrin

i Jönköping

Blenda Ljungberg

Carl Eric Hedin

Evert Svensson

Lisa Johansson

Axel Gustafsson

Dav. Gomér

Gunnar Larsson

John Eriksson

i Luttra

i Njutånger